

แนวทางการส่งเสริมการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวชาวไทย
ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน
อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

Guidelines to Promote Returning Tourists Visiting
Chae Son National Park, Mueang Pan District, Lampang Province

นายนิติศ อนุ

ภาพจาก: http://pic.thaيلands360.com/image.php?id=E948_4D9F0220&jpg

* บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำตามทัศนคติของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง และข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวตอปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำตามทัศนคติของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง กลุ่มตัวอย่างเป็นนักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง จำนวน 398 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม ผู้ศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูล

นักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย

ด้วยตัวเอง วิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป มีสถิติที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าที (t-test) และค่าเอฟ (F-test)

ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยภาพรวม นักท่องเที่ยวเห็นว่า ปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และด้านการเข้าถึง มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ รองลงมา ได้แก่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการเข้าถึง

จากการทดสอบสมมติฐาน พบว่า นักท่องเที่ยวที่มีความแตกต่างด้านเพศ ช่วงอายุ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา อาชีพและระดับรายได้ จะมีทัศนคติต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ต่างกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ในแต่ละด้านดังนี้

1. ด้านสิ่งดึงดูดใจ มีข้อเสนอแนะ คือ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนควรมีการจัดงานหรือกิจกรรมตามวันสำคัญต่างๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยว รองลงมา เห็นว่า ควรมีการกำหนดจุดขายหรือสร้างภาพลักษณ์ที่โดดเด่นของอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถจดจำและบอกต่อด้วยความประทับใจ และเห็นว่าควรมีการดูแลและรักษาระบบนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนให้คงความสมบูรณ์อยู่เสมอ

2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีข้อเสนอแนะ คือ ควรจัดตั้งศูนย์บริการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว รองลงมา คือ ควรเพิ่มมาตรการในการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว เช่น การจัดสายตรวจออกตรวจตราตามสถานที่ท่องเที่ยว โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนและควรเตรียมความพร้อมของบุคลากรให้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว

3. ด้านการเข้าถึง มีข้อเสนอแนะ คือ อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนควรปรับปรุงรถรับ-ส่งนักท่องเที่ยว ให้พร้อมในเรื่องของความปลอดภัย ความทันสมัย รวมทั้งค่าบริการเหมาะสมและข้อมูลข่าวสารที่สื่อไปยังนักท่องเที่ยวจะต้องมีความถูกต้องชัดเจน และเป็นเอกภาพ

★ Abstract

The objectives of this independent study were: 1) to investigate the factors influencing the tourists' consideration to revisit Chae Son National Park; 2) to examine the tourists' suggestions against the factors influencing the consideration to revisit Chae Son National Park. The sample group included 398 tourists visiting Chae Son National Park. Data collection was administered by the researcher and questionnaire was employed as a means to collect the data. The data was calculated and reported by statistical formulas including percentage, frequency, mean, standard deviation, t-test, and F-test.

The results revealed three factors influencing the tourists' consideration to revisit Chae Son National Park. These factors involved attractive landmarks, facilities, and ease of access which were rated at the high level. However, the attractive landmarks factor received the highest mean score, and subsequent factor was facilities, while ease of access factor gained the least mean score.

The hypothesis testing results indicated that tourists of different gender, age range, marital status, education background, career, and income range held different views against the factors influencing their consideration to revisit Chae Son National Park.

Suggestions towards the guidelines to promote the revisit of Chae Son National Park were reported following each of the factors:

1 Attractive Landmarks: Chae Son National Park should employ active approach by organizing activities on seasonal holidays which can serve as a means to stimulate the tourists' needs and interests of travelling. Subsequently, the park should create the selling points serving as communicating image. The image can attract and impress the visitors and thus spread over to the wider public through word of mouth.

2. Facilities: Chae Son National Park should setup public relation service center which serves as information and communication center with the tourists. Subsequently, security and safety measures should be maximized for confidence of the tourists such as patrolling service around the touristic spots. However, the park should prepare and get the staff ready to meet the number of tourists.

3. Ease of Access: Chae Son National Park should upgrade the transportation service for the tourists. The park should give the tourists' confidence about security and safety measures, up-to-date facilities, and reasonable fees. The information for the tourists must be clear, accurate, and unified.

★ บทนำ

นับตั้งแต่มีการจัดตั้งอุทยานแห่งชาติแห่งแรกในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2505 จนถึงปัจจุบัน มีอุทยานแห่งชาติรวม 138 แห่ง พื้นที่ประมาณ 166 ล้านไร่ หรือร้อยละ 16.6 ของพื้นที่ในประเทศ อุทยานแห่งชาติสามารถตอบสนอง การคุ้มครองรักษาแหล่งธรรมชาติและทัศนียภาพที่มีความสำคัญ สามารถคงความเป็นระบบนิเวศและความหลากหลายทั้งทางธรรมชาติ (Natural) ประวัติศาสตร์ (Historical) และวัฒนธรรม (Cultural)

การท่องเที่ยวแม้ไม่ใช่เป็นสิ่งจำเป็นพื้นฐานหรือปัจจัย 4 ของมนุษย์ แต่ในสภาพสังคมปัจจุบันการเดินทางเพื่อการท่องเที่ยววันวันยังมีความสำคัญ ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการที่ประชากรมีความเคร่งเครียดกับการทำงานมากขึ้น มีชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น อันเนื่องมาจากการมีรายได้สูงขึ้นประกอบกับการพัฒนาโครงสร้างขั้นพื้นฐาน เพื่อรองรับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ ในประเทศไทยมีแหล่งท่องเที่ยวอยู่มากมายหลายประเภท อุทยานแห่งชาติเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทหนึ่งที่น่าสนใจ อุทยานแห่งชาติเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งในการรองรับการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ สามารถดึงดูดและสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างชาติ ซึ่งนอกจากจะมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศ

ภาพจาก: <http://topicstock.pantip.com/blueplanet/topicstock/2009/01/E7417811/E7417811-22.jpg>

โดยส่วนหนึ่งแล้ว ยังกระจายรายได้ไปสู่ชุมชนท้องถิ่นด้วย จึงนับว่าเป็นโอกาสดีที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้สนับสนุนการพัฒนาอุทยานแห่งชาติเพื่อการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทำให้อุทยานแห่งชาติมีความอุดมสมบูรณ์และสวยงามมากขึ้น รวมถึงมีการรณรงค์การท่องเที่ยวอย่างรู้คุณค่า รัฐบาลได้ตระหนักถึงความสำคัญของการท่องเที่ยว จึงได้จัดให้มีกิจกรรมต่างๆ เพื่อสนับสนุนให้นักท่องเที่ยวมีการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ มีการกระจายการเดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศให้มากขึ้น ซึ่งจะช่วยให้มีการหมุนเวียนเงินตราภายในท้องถิ่นและลดการไหลของเงินตราออกนอกประเทศได้เป็นอย่างดี ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ให้จำกัดความของการท่องเที่ยวว่า เป็นการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเพื่อตอบสนองความจำเป็นทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรมและสุนทรียภาพ โดยใช้ทรัพยากรอันทรงคุณค่าอย่างชาญฉลาด สามารถรักษาเอกลักษณ์ของธรรมชาติและวัฒนธรรมไว้ได้นานที่สุด (การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551: 1)

ในบรรดาอุทยานแห่งชาติของไทยในเขตภาคเหนือ มีอุทยานหลายแห่งแต่น่าสนใจ คือ อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนนั้นเริ่มต้นจากในปีพุทธศักราช 2516 กรมป่าไม้ได้สั่งการให้สำนักงานป่าไม้เขตลำปาง ประกอบด้วยหัวหน้าโครงการปรับปรุงพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติแม่ปายร่วมกับป่าไม้ อำเภोज้ำห่ม ออกไปทำการสำรวจพื้นที่บริเวณบ่อน้ำพุร้อน บริเวณน้ำตกปรากฏว่ามีสภาพป่าอุดมสมบูรณ์ มีทิวทัศน์ธรรมชาติที่สวยงามหลายแห่ง ตลอดจนเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่านานาชนิดและบริเวณใกล้เคียงว่ามีความเหมาะสม

กรมป่าไม้จึงได้เสนอต่อคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติในที่ประชุมและได้มีมติเห็นชอบให้ออกพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นวนอุทยานหรืออุทยานแห่งชาติ โดยอนุมัติจัดตั้งได้เมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2525 โดยใช้ชื่อว่า "วนอุทยานน้ำตกแจ้ซ้อน" (Charson Forest Park) และต่อมา เมื่อวันที่ 13 กุมภาพันธ์ 2531 ได้ยกฐานะเป็นอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน (อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน, 2551: 8)

ปัจจุบันอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน มีลักษณะที่โดดเด่นของธรรมชาติที่มีอากาศบริสุทธิ์ พื้นที่โดยรวมประกอบด้วย เทือกเขา แม่น้ำและสิ่งที่เป็นจุดเด่นของอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน คือ บ่อน้ำพุร้อน จึงมีคำพูดว่า "อากาศแสนสดชื่น น้ำพุร้อนช่วยทำให้ผ่อนคลาย" ไม่เสียเวลากับการเดินทางนับร้อยกิโล เพื่อจะมาสัมผัสธรรมชาติและยังเป็นสถานที่ท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดลำปางอีกแห่งหนึ่งที่สามารถสร้างชื่อเสียงไปทั่วประเทศ ทำรายได้ให้กับจังหวัดเป็นจำนวนมาก จากสถิติของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน จังหวัดลำปาง พบว่า จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยลดลงซึ่งสวนทางกับนโยบายของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่รณรงค์โครงการไทยเที่ยวไทย สำหรับสำนักงานอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนได้สำรวจนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเที่ยวในช่วงเดือนมกราคม-ธันวาคม พ.ศ. 2551 พบว่า สถิตินักท่องเที่ยวชาวไทยกลับลดลงร้อยละ 15.83 (อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน, 2551: 10) การลดลงของนักท่องเที่ยวได้ส่งผลกระทบต่อธุรกิจการท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน จังหวัดลำปาง เป็นอย่างมาก เพราะรายได้หลักมาจากการจับจ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทย เมื่อนักท่องเที่ยวชาวไทยลดลง รายได้จากการท่องเที่ยวจึงลดลงมากเช่นกัน และเมื่อประเทศประสบปัญหาต่างๆ หรือด้านเศรษฐกิจตกต่ำแต่สิ่งที่ยังคงอยู่ก็คือคนไทยก็ยังช่วยเหลือสนับสนุนคนไทยจากพื้นฐานดังกล่าวและหากองค์กรธุรกิจได้สร้างความพึงพอใจให้กับนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวในช่วงเทศกาลการท่องเที่ยว เช่น ช่วงเดือนธันวาคมและเดือนเมษายนจะมีอากาศเย็นสบายเหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวอยากจะมาพักผ่อนชมบรรยากาศของทางภาคเหนือก็จะทำให้มีแนวโน้มให้เกิดความตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำ ช่วยให้การท่องเที่ยวมีการฟื้นตัวได้อย่างรวดเร็วและมีความภูมิใจในความเป็นไทย เช่นกันอีกด้วย

การกลับมาเที่ยวซ้ำ ณ อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนของนักท่องเที่ยวในอนาคตจึงมีความสำคัญต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของคนในพื้นที่เป็นอย่างมาก ซึ่งในการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวย่อมจะมีปัจจัยต่างๆ เข้ามามีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจกลับมาเที่ยวซ้ำแต่ละครั้ง ไม่ว่าจะเป็นปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก

ความสะดวก หรือด้านการเข้าถึง หากอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนทราบถึงปัจจัยที่มีผลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวแล้ว ก็จะสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางในการจัดรูปแบบการบริการตามปัจจัยนั้นๆ เพื่อให้ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เมื่อความต้องการถูกตอบสนองจะเกิดความพึงพอใจและมีพฤติกรรมความตั้งใจในทางบวก มีความตั้งใจกลับมาเที่ยวซ้ำในครั้งต่อไป ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงต้องการศึกษาถึงแนวทางการส่งเสริมการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

ภาพจาก: <http://www.bloggang.com/data/kaopanom/picture/1198333490.jpg>

* วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำตามทัศนคติของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำตามทัศนคติของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

* ประโยชน์ของการวิจัย

ได้แนวทางในการส่งเสริมให้นักท่องเที่ยวกลับมาเที่ยวซ้ำ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

*** ขอบเขตของการวิจัย**

การศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำตามทัศนะของนักท่องเที่ยว ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ได้มีการกำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ดังนี้ คือ

ขอบเขตด้านเนื้อหา

ในการวิจัยครั้งนี้ได้มุ่งศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำตามทัศนะของนักท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ (Attraction) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก (Amenities) และด้านการเข้าถึง (Accessibility)

ขอบเขตประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ในปี พ.ศ. 2553 จำนวน 115,590 คน (อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน. 2553: 10)

ขอบเขตด้านพื้นที่

ศึกษาในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

*** วิธีการดำเนินการวิจัย**

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวที่เคยมาเที่ยวและหาแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ โดยผู้ศึกษาได้กำหนดวิธีการวิจัยซึ่งจะเสนอตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ในปี พ.ศ. 2553 จำนวน 115,590 คน (อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน. 2553: 10)

ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของ ยามาเน่ Taro Yamane (ธานินทร์ ศิลป์จารุ. 2550: 49) ได้กลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็น นักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง จำนวน 398 คน

ขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ขั้นตอนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง จะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) เพื่อให้ได้จำนวนตามต้องการ โดยทำการสุ่มตัวอย่าง นักท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัด ลำปาง ช่วงระยะเวลา 1 เดือน คือ กันยายน พ.ศ. 2554 จนครบจำนวน 398 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับเครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) ซึ่งมีลักษณะคำถามปลายปิด (Close-Ended Questions) และ คำถามปลายเปิด (Open-Ended Questions) โดยแบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่ มาท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดย สอบถามถึง เพศ อายุ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ รายได้ จำนวนครั้งที่เดินทาง มาเที่ยว บุคคลที่ร่วมเดินทาง การได้รับข้อมูลของแหล่งเที่ยวและโอกาสในการกลับมา เที่ยวซ้ำอีก ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายปิด

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำ ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ทั้ง 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจ ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและปัจจัยด้านการเข้าถึง ลักษณะของคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้การ ประเมินค่าของ ลิเคอร์ท (Likert's Scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ การกลับมาเที่ยวซ้ำในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจ ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยด้านการเข้าถึง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบปลายเปิด

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการศึกษาครั้งนี้ ทำโดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งมีรายละเอียดขั้นตอนการเก็บข้อมูลดังนี้

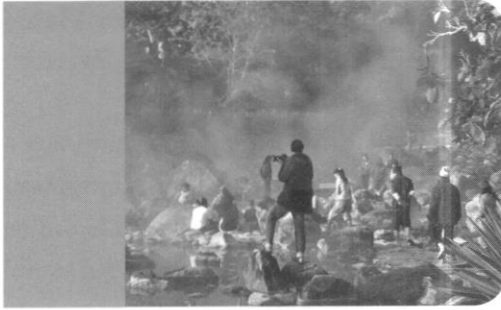
1. ขอความร่วมมือไปยังศูนย์การบริการการท่องเที่ยวแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ในการแจกแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามไปแจกให้กับนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาพื้นที่ในอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง จำนวน 398 คน โดยใช้ระยะเวลารวบรวม 1 เดือน
3. เก็บรวบรวมแบบสอบถามทั้งหมดและทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม
4. ปัญหาและอุปสรรคในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ มีนักท่องเที่ยวบางรายไม่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม อีกทั้งตอบไม่ครบตามจำนวนข้อ ซึ่งผู้วิจัยได้คัดแบบสอบถามที่ไม่สมบูรณ์ออก แล้วทำการเก็บรวบรวมข้อมูลใหม่จนครบตามจำนวน 398 ฉบับ

การจัดทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อดำเนินการสอบถามประชากรเป้าหมายแล้ว ผู้วิจัยนำแบบสอบถามมาทำการตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูล หลังจากนั้นนำข้อมูลทั้งหมดเข้ารหัส (Coding) แล้วนำไปวิเคราะห์ประเมินผลด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ ค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ตามวัตถุประสงค์และสมมติฐานการศึกษาคือ ใช้สถิติเชิงพรรณนา ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนา โดยแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage)
2. การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. การทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติ One way ANOVAS ในการหาค่า t-test และค่า F-test กำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะต่อปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ประกอบด้วย 3 ปัจจัย ได้แก่ ปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจ ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวก และปัจจัยด้านการเข้าถึง

โดยการหาค่าร้อยละเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย โดยมีผู้ตอบแบบสอบถาม คิดเป็นร้อยละ 17.8

ภาพจาก: <http://moohin.in.th/trips/lampang/jaeson2/180/big.jpg>

* สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวเห็นว่า มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจ รองลงมา ได้แก่ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านการเข้าถึง โดยมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

1.1 ด้านสิ่งดึงดูดใจ โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวเห็นว่า มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ พื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนมีความหลากหลายทางธรรมชาติเชิงนิเวศ รองลงมา ได้แก่ ความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว อาทิ น้ำตกแจ้ซ้อน/น้ำพุร้อน/จุดชมวิวดอยล้าน/อาบน้ำแร่เพื่อสุขภาพ/บ้านพักโฮมสเตย์/ถ้ำต่างๆ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ การจัดงานหรือกิจกรรมพิเศษ ณ พื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนเพื่อกระตุ้นการท่องเที่ยว

1.2 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวเห็นว่า มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ พื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนได้อำนวยความสะดวกด้านสถานที่จัดไว้ให้บริการ เช่น ที่จอดรถที่นันทารมณ์ ที่ห้วยชะ หนองน้ำ ได้แก่ การให้บริการด้านร้านอาหารที่ราคาเหมาะสม และถูกสุขลักษณะ ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ มีศูนย์บริการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว และมีมาตรการในการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว เช่น จัดสายตรวจออกตรวจตราตามสถานที่ท่องเที่ยว

1.3 ด้านการเข้าถึง โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวเห็นว่า มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำอยู่ในระดับมาก ข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ มีเว็บไซต์ของอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน และมีข้อมูลหรืออัตราค่าบริการด้านต่างๆ ที่ชัดเจนให้กับนักท่องเที่ยว รองลงมา ได้แก่ ข้อมูลข่าวสารที่นักท่องเที่ยวได้รับการบริการมีความถูกต้อง ข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ มีบริการด้านรถรับส่งที่ค่าบริการมีความเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะต่อบัณฑิตที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ในแต่ละด้านดังนี้

2.1 ด้านสิ่งดึงดูดใจ ส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะว่า ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนควรมีการจัดงานหรือกิจกรรมตามวันสำคัญต่างๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยว รองลงมาเห็นว่า ควรมีการกำหนดจุดขายหรือสร้างภาพลักษณ์ที่โดดเด่นของอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เพื่อให้ นักท่องเที่ยวสามารถจดจำและบอกต่อด้วยความประทับใจ และเห็นว่าควรมีการดูแลและรักษาระบบนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน ให้คงความสมบูรณ์อยู่เสมอ

2.2 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะว่า ควรจัดตั้งศูนย์บริการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว รองลงมาคือ ควรเพิ่มมาตรการในการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว เช่น การจัดสายตรวจออกตรวจตราตามสถานที่ท่องเที่ยว โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน และควรเตรียมความพร้อมของบุคลากรให้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว

2.3 ด้านการเข้าถึง ส่วนใหญ่ให้ข้อเสนอแนะว่า อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนควรปรับปรุงรถรับ-ส่งนักท่องเที่ยว ให้พร้อมในเรื่องของความปลอดภัย ความทันสมัย รวมทั้งค่าบริการที่เหมาะสมและข้อมูลข่าวสารที่สื่อไปยังนักท่องเที่ยวจะต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน และเป็นเอกภาพ

* อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง พบข้อมูลที่จะนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง โดยภาพรวมนักท่องเที่ยวเห็นว่า ปัจจัยดังกล่าวทั้งปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและด้านการเข้าถึง มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ได้แก่ ด้านสิ่งดึงดูดใจในเรื่องพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนมีความหลากหลายทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ และความมีชื่อเสียงของแหล่งท่องเที่ยว อาทิ น้ำตกแจ้ซ้อน น้ำพุร้อน จุดชมวิวดอยล้าน อ่างน้ำแร่เพื่อสุขภาพ บ้านพักโฮมสเตย์และถ้ำต่างๆ สอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจนา เชื้อนแก้ว (2547: บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยให้มาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาด้านปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับคุณค่าแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ แตกต่างกับการศึกษาของ วิไล โทโมตะ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นให้มาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญที่สุดที่มีผลต่อการตัดสินใจมาเที่ยวเชียงใหม่ของนักท่องเที่ยว คือ ความปลอดภัยในเรื่องของชีวิตและทรัพย์สิน ในการศึกษาครั้งนี้ปัจจัยด้านสิ่งดึงดูดใจเป็นปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการกลับมาเที่ยวซ้ำอยู่ในระดับมาก เป็นเพราะในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง มีสภาพป่าอันอุดมสมบูรณ์เป็นแหล่งต้นน้ำลำธาร มีสัตว์ป่านานาชนิด และมีเอกลักษณ์ทางธรรมชาติที่สวยงามหลายแห่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีน้ำตกและน้ำพุร้อนอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นความมหัศจรรย์ทางธรรมชาติที่ผสมผสานกันอย่างลงตัว ส่งผลให้อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่สำคัญแห่งหนึ่งของจังหวัดลำปาง

2. ข้อเสนอแนะด้านสิ่งดึงดูดใจ นักท่องเที่ยวให้ข้อเสนอแนะว่า ในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนควรมีการจัดงานหรือกิจกรรมตามวันสำคัญต่างๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยว เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับการศึกษาของ ดนैया ตั้งอุทัยสุข (<http://office.cpu.ac.th/cpu2010/graduate/index.php/2010-10-11-12-29-53:2554>) ได้ศึกษาถึงบทบาทของชุมชนต่อการท่องเที่ยว ผลการศึกษพบว่าในระดับจังหวัดก็มียุทธศาสตร์ของจังหวัดส่งเสริมเรื่องการท่องเที่ยว สำนักงาน

การท่องเที่ยวและกีฬา มีงบประมาณส่งเสริมการท่องเที่ยว และที่สำคัญมีนักท่องเที่ยวที่ยังต้องการกลับมาเที่ยวซ้ำอีกเกือบ 100% ดังนั้นแกนนำเครือข่ายชุมชนต้อง “โน้มน้าว” การส่งเสริมการท่องเที่ยวนี้ให้ได้ อาจพัฒนาต่อจากการรณรงค์ส่งเสริมที่เคยทำมาก่อน เช่น ที่อำเภอพยุหะคีรี ก็ได้จัดงานท่องเที่ยวตามรอยเสด็จของล้นเกล้ารัชกาลที่ 5 โดยนำเสนอวัดพระปรางค์เหลืองเป็นจุดเด่น เป็นต้น จากข้อเสนอแนะด้านสิ่งดึงดูดใจของนักท่องเที่ยวที่เห็นว่า ควรมีการจัดงานหรือกิจกรรมตามวันสำคัญต่างๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยว เป็นเพราะการจัดงานหรือกิจกรรมตามวันสำคัญต่างๆ จะเป็นส่วนช่วยให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางมาท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนมากขึ้น เนื่องจากเห็นว่ามีความคุ้มค่าในการเดินทางมาท่องเที่ยว อีกทั้งยังถือได้ว่าเป็นการจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้แก่นักท่องเที่ยว สอดคล้องกับการศึกษาของ พรพิชญ์ พรหมศิวัชพัลลภ และคณะ (2548: 22) ได้กล่าวไว้ว่า สถานที่ท่องเที่ยวควรจัดให้มีกิจกรรมต่างๆ (Activities) ที่นักท่องเที่ยวสามารถทำในช่วงเวลาที่พำนักและท่องเที่ยว ณ สถานที่นั้นเพื่อเพิ่มความน่าสนใจของการท่องเที่ยวและช่วงเวลาพักผ่อนของนักท่องเที่ยว กิจกรรมต่างๆ ควรมีความหลากหลาย และตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวด้วย อาทิ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจับจ่ายใช้สอย กิจกรรมเดินป่าชมนกชมไม้ เป็นต้น อีกทั้งยังสอดคล้องกับทฤษฎีส่วนประสมทางการตลาดในธุรกิจการท่องเที่ยวที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2551: 20) ได้กล่าวไว้ว่า ส่วนประสมทางการตลาดในธุรกิจการท่องเที่ยว เป็นเครื่องมือหรือกลยุทธ์ทางการตลาด ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภค โดยทำให้ธุรกิจสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และอยู่รอดได้ อาจรวมถึงสามารถทำให้ธุรกิจขยายกิจการต่อไปได้ในอนาคต สิ่งดึงดูดใจทางการท่องเที่ยว เช่น สถานที่ตามแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่างๆ เทศกาลงานประเพณี กิจกรรมประเภทต่างๆ ที่จัดขึ้นสำหรับนักท่องเที่ยว

3. ข้อเสนอแนะด้านสิ่งอำนวยความสะดวก นักท่องเที่ยวให้ข้อเสนอแนะว่าควรจัดตั้งศูนย์บริการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว เป็นเพราะการประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน เป็นวิธีการสื่อสารในลักษณะให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ให้รู้จักแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นข้อมูลให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางกลับมาเที่ยวซ้ำมากขึ้น ถือได้ว่าเป็นการเตรียมความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวอีกทางหนึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ เจษฎา สุทธิอุดม และคณะ (2550: 21) ได้สรุปไว้ว่า แหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีการจัดเตรียมข้อมูล คู่มือบริการข่าวสารการท่องเที่ยวให้พร้อม (Marketing Tourism

Responsibly) ต้องมีการจัดเตรียมข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว ข่าวสารการบริการ การขายให้พร้อมและมีเพียงพอต่อการเผยแพร่ อาจจัดทำรูปสื่อทัศนูปกรณ์แบบต่างๆ เช่น คู่มือการท่องเที่ยว คู่มือการตลาดการท่องเที่ยวที่เป็นเอกสารแผ่นพับ หนังสือ คู่มือ วิซีดีหรือแผ่นซีดีรอม เป็นต้น และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ประภาพร พนมไพร และคณะ (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงทัศนคติของนักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ ที่มีต่อการต้อนรับของชาวเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ และมัคคุเทศก์ ให้ความเห็นในด้านการบริการข้อมูลข่าวสารไว้ว่า แหล่งท่องเที่ยวควรบริการข้อมูลข่าวสาร ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว และจัดจุดบริการข้อมูลข่าวสารผ่านสื่ออินเทอร์เน็ตและสื่อสิ่งพิมพ์ให้มากขึ้น

4. ข้อเสนอแนะด้านการเข้าถึง นักท่องเที่ยวให้ข้อเสนอแนะว่า อุทยานแห่งชาติ แจ้ห่มควรปรับปรุงรถรับ-ส่งนักท่องเที่ยว ให้พร้อมในเรื่องของความปลอดภัย ความทันสมัย รวมทั้งค่าบริการเหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาของ ประภาพร พนมไพร และคณะ (2549: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาถึงทัศนคติของนักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศที่มีต่อการต้อนรับของชาวเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ และมัคคุเทศก์ ให้ความเห็นในด้านการอำนวยความสะดวกไว้ว่า ในการเข้า-ออกเมือง ควรเน้นระบบการบริการที่รวดเร็ว สะดวกและปลอดภัย ด้านอาหารและภัตตาคาร ควรปรับปรุงอาหารให้ถูกสุขอนามัย จัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมบริเวณร้านให้สะอาด และน่าสนใจ และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ วิไล โทไมตะ (2550: บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่น ให้มาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญที่สุดที่มีผลต่อการตัดสินใจมาเที่ยวเชียงใหม่ของนักท่องเที่ยว คือ ความปลอดภัยในเรื่องชีวิต และทรัพย์สินจากข้อเสนอแนะของนักท่องเที่ยวที่ต้องการความสะดวกสบาย ความปลอดภัย อีกทั้งราคาค่าบริการสมเหตุสมผล ถือได้ว่าเป็นอีกส่วนสำคัญหรือ องค์ประกอบที่สำคัญของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ นักท่องเที่ยว เป็นไปตามส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ในธุรกิจ การท่องเที่ยว ซึ่งการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (2551: 20) ได้อธิบายไว้ดังนี้ ส่วนประสมทางการตลาด (Marketing Mix) ในธุรกิจการท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือหรือ กลยุทธ์ทางการตลาด ตอบสนองความต้องการของผู้บริโภคโดยทำให้ธุรกิจสามารถ บรรลุวัตถุประสงค์และอยู่รอดได้ อาจรวมถึงสามารถทำให้ธุรกิจขยายกิจการต่อไปได้ ในอนาคต เช่น สิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ประกอบด้วยปัจจัยพื้นฐาน ได้แก่ ระบบ

การคมนาคม ไฟฟ้า ประปา การสื่อสารและศูนย์การค้า เป็นต้น และสิ่งอำนวยความสะดวกด้านการท่องเที่ยว ได้แก่ สถานที่พักต่างๆ ภัตตาคาร ร้านอาหาร บริษัททัวร์ บริษัทรถเช่า โรงแรมสห

* ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

การวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง พบว่า มีนักท่องเที่ยวร้อยละ 94.0 จะกลับมาเที่ยวซ้ำอีก โดยมีเพียงร้อยละ 6.0 เท่านั้นที่จะไม่กลับมาเที่ยวซ้ำอีก ดังนั้นเพื่อเป็นการรักษาจำนวนนักท่องเที่ยวที่จะกลับมาเที่ยวซ้ำ และเป็นการเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวที่ไม่คิดกลับมาเที่ยวซ้ำ มีแนวทางในการส่งเสริมการกลับมาเที่ยวซ้ำในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน ดังนี้

1. ด้านสิ่งดึงดูดใจ มีข้อเสนอแนะดังนี้

1.1 จังหวัดลำปางควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน โดยให้การสนับสนุน ส่งเสริมการจัดงานหรือกิจกรรมตามวันสำคัญต่างๆ เพื่อเป็นการกระตุ้นการท่องเที่ยว ในการจัดกิจกรรมของอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนจะต้องสอดคล้องกับจุดขายหรือภาพลักษณ์ของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเพิ่มความน่าสนใจของการท่องเที่ยวและช่วงเวลาพักผ่อนของนักท่องเที่ยว กิจกรรมต่างๆ ควรมีความหลากหลายและตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยวด้วย อาทิเช่น กิจกรรมการเดินป่าชมนกชมไม้ ฤดูกาลอาบน้ำแร่ ฤดูกาลแช่น้ำตก เป็นต้น

1.2 ควรมีการรักษาและส่งเสริมความหลากหลายของธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อเป็นการขยายฐานการท่องเที่ยวโดยรักษาและส่งเสริมให้มีความหลากหลายเพิ่มขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิม โดยการเพิ่มคุณค่าและมาตรฐานการบริการเพื่อให้นักท่องเที่ยวใช้เวลาท่องเที่ยวในสถานที่นั้นนานขึ้นหรือกลับไปเที่ยวซ้ำอีก

1.3 ประชาชนในพื้นที่ควรมีการอนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างพอดี มีวิธีการจัดการใช้ทรัพยากรทั้งมรดกทางธรรมชาติและมรดกทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ดั้งเดิมอย่างเพียงพอ หรือใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้อย่างประหยัด การปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรนั้นต้องคงความเป็นเอกลักษณ์อย่างดั้งเดิมไว้ให้มากที่สุด เกิดผลกระทบอันเป็นผลเสียน้อยที่สุด โดยการใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้านประยุกต์กับเทคโนโลยีแบบใหม่

ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดอย่างเหมาะสมเพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจทางการท่องเที่ยวได้อย่างยาวนาน สอดคล้องกับองค์ประกอบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ เจษฎา สุทธิอุดม และคณะ (2550: 21) กล่าวว่า อนุรักษ์และใช้ทรัพยากรอย่างพอดี (Using Resource Sustainable) ต้องมีวิธีการจัดการใช้ทรัพยากรทั้งมรดกทางธรรมชาติ และมรดกทางวัฒนธรรมที่มีอยู่ดั้งเดิมอย่างเพียงพอ หรือใช้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้อย่างประหยัด ต้องคำนึงถึงต้นทุนอันเป็นคุณค่า คุณภาพของธรรมชาติ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นประกอบกัน การปรับปรุงและฟื้นฟูทรัพยากรนั้นต้องคงความเป็นเอกลักษณ์อย่างดั้งเดิมไว้ให้มากที่สุด เกิดผลกระทบอันเป็นผลเสียน้อยที่สุด โดยการใช้ภูมิปัญญาพื้นบ้านประยุกต์กับเทคโนโลยีแบบใหม่ ใช้ทรัพยากรอย่างประหยัดอย่างเหมาะสมเพื่อให้สามารถดำเนินธุรกิจทางการท่องเที่ยวได้อย่างยาวนาน

1.4 ควรมีการดูแลและรักษาระบบนิเวศในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน ให้คงความสมบูรณ์อยู่เสมอ ดังนั้นการดูแลรักษาระบบนิเวศในพื้นที่ที่สำคัญ คือ การให้ประชาชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการแหล่งท่องเที่ยว ประชาชนจะมีความรู้ถึงการเป็นเจ้าของแหล่งท่องเที่ยว จะส่งผลให้เกิดความรู้สึกหวงแหน รัก และช่วยกันรักษาไว้ให้คงความสมบูรณ์อยู่เสมอ

1.5 ประชาชนในพื้นที่จะต้องแสดงความเป็นมิตรไมตรีจิต เช่น ยิ้มทักทาย ให้ความช่วยเหลือแก่นักท่องเที่ยวที่ประสบปัญหาหรือเดือดร้อนเพื่อให้ผู้ที่มาท่องเที่ยวเกิดความประทับใจและเป็นประสบการณ์ในการท่องเที่ยวที่น่าจดจำ เชื่อมโยงไปถึงการท่องเที่ยวในครั้งต่อไปด้วย

2. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก มีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 ควรจัดตั้งศูนย์บริการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว เป็นวิธีการสื่อสารในลักษณะให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว ให้รู้จักแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นข้อมูลให้นักท่องเที่ยวตัดสินใจเดินทางกลับมาเที่ยวซ้ำมากขึ้น อาทิเช่น การตีพิมพ์บทความต่างๆ การเข้าร่วมกับชุมชนต่างๆ การจัดกิจกรรมพิเศษขึ้นเป็นครั้งคราว

2.2 ควรเพิ่มมาตรการในการรักษาความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยว เช่น การจัดสายตรวจออกตรวจตราตามสถานที่ท่องเที่ยว โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน สอดคล้องกับแนวคิดคุณภาพการให้บริการที่ ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ (2546: 441-442) กล่าวว่า ความปลอดภัย (Security) หมายถึง สภาพที่ต้องปราศจากอันตราย ความเสี่ยงภัยและปัญหาต่างๆ เช่น โรงแรม

จัดเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอำนวยความสะดวก ดูแลรักษาความปลอดภัยตลอด 24 ชั่วโมง เป็นต้น

2.3 ควรเตรียมความพร้อมของบุคลากรให้เพียงพอแก่นักท่องเที่ยว โดยการให้ความรู้ ฝึกอบรมบุคลากร โดยสอดแทรกแนวคิดและวิถีปฏิบัติในการพัฒนาแบบยั่งยืนต่อบุคลากรท้องถิ่นทุกระดับ จะช่วยยกระดับมาตรฐานการบริการ การท่องเที่ยว สอดคล้องกับองค์ประกอบการพัฒนาการท่องเที่ยวที่ เจษฎา สุทธิอุดม และคณะ (2550: 21) กล่าวไว้ว่า การพัฒนาบุคลากร (Training Staff) การให้ความรู้ ฝึกอบรมบุคลากร โดยสอดแทรกแนวคิดและวิถีปฏิบัติในการพัฒนาแบบยั่งยืนต่อบุคลากรท้องถิ่นทุกระดับ จะช่วยยกระดับมาตรฐานการบริการการท่องเที่ยว

3. ด้านการเข้าถึง มีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน ควรเพิ่มการให้บริการรถรับ-ส่งนักท่องเที่ยว ตามแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ของอุทยาน ที่มีประสิทธิภาพ ทั้งในเรื่องความปลอดภัย ความทันสมัย รวมทั้งมีค่าบริการเหมาะสม

3.2 ในการนำเสนอข้อมูลข่าวสารไปยังนักท่องเที่ยว อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนควรให้ความสำคัญกับสื่อประเภทอินเทอร์เน็ต ซึ่งนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ รับประทานข้อมูลข่าวสารของอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนมากที่สุด อีกทั้งข้อมูลข่าวสารที่สื่อไปยังนักท่องเที่ยวจะต้องมีความถูกต้อง ชัดเจน และเป็นเอกภาพ

4. อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อนควรมีการติดตามประเมินผล ตรวจสอบ และการศึกษาวิจัยอย่างสม่ำเสมอ เพื่อทราบผลของการบริการจะได้นำมาปรับปรุงและแก้ไข จัดการบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อความประทับใจและความพึงพอใจของนักท่องเที่ยว

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

ในการศึกษาครั้งต่อไปนั้นควรมีการศึกษาในเรื่องดังต่อไปนี้

1. ศึกษาตัวแปรอื่นๆ ที่อาจมีความเกี่ยวข้องกับแนวทางการส่งเสริมการกลับมาเที่ยวซ้ำของนักท่องเที่ยวชาวไทยในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง เช่น ภาวะเศรษฐกิจ ช่วงเวลาในการเดินทาง รวมทั้งอรรถาธิบายมิติของคนในพื้นที่ เป็นต้น

2. รูปแบบในการจัดกิจกรรมบริเวณพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง ที่ตรงกับความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อหารูปแบบและวิธีการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว

3. ปัญหาในการเดินทางท่องเที่ยวในพื้นที่อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน อำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

ภาพจาก: http://oklampang.com/pic1/090912011004_37.jpg

- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. **เที่ยวเมืองไทย**. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้ง, 2551.
- _____. **รายงานประจำปี 2550 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย**. กรุงเทพมหานคร: กรุงเทพมหานคร: การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2551.
- กาญจนา เชื้อนแก้ว. **ปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวไทยให้มาท่องเที่ยว จังหวัดเชียงใหม่**. การค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์) เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547.
- เจษฎา สุทธิอุดม และคณะ. **โครงการพฤติกรรมกรรมการบริโภคการท่องเที่ยวทางธรรมชาติ อย่างยั่งยืนของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศบนพื้นที่เกาะช้าง กิ่งอำเภอเกาะช้าง จังหวัดตราด**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2550.
- ดโนยา ตั้งอุทัยสุข. **บทบาทของชุมชนต่อการท่องเที่ยว**. (ออนไลน์) แหล่งที่มา: <http://office.cpu.ac.th/cpu2010/graduate/index.php/2010-10-11-12-29-53>, 2554.
- ประภาพร พนมไพร และคณะ. **ทัศนคติของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มีต่อการต้อนรับของชาวเชียงราย**. เชียงราย: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลล้านนา, 2550.
- พรพิชญ พรหมศิวัชพัลลภ และคณะ. **ความพึงพอใจของนักท่องเที่ยวต่อผลิตภัณฑ์การท่องเที่ยวของจังหวัดภูเก็ต พังงา และกระบี่**. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.), 2548.
- วิไล ไทโมตะ. **ปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวชาวญี่ปุ่นให้มาท่องเที่ยวจังหวัดเชียงใหม่**. การศึกษาอิสระ ศศ.ม. (เศรษฐศาสตร์การเมือง) เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2550.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์ และคณะ. **การบริหารการตลาดยุคใหม่**. กรุงเทพมหานคร: วีระฟิล์มและโซเท็กซ์, 2546.
- อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน. **แผนพัฒนาอุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน**. ลำปาง: อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน, 2551.
- _____. **รายงานประจำปี 2552 อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน**. ลำปาง: อุทยานแห่งชาติแจ้ซ้อน, 2553.